

Arbeids- og sosialdepartementet

Deres dato:

Vår dato: 22.08.2014

Saksbehandler: Kristin M. Hognestad

Deres ref:

Vår ref: 14/1931-2 Oppgis ved svar.
K2-F01

Avdeling: NAV Lillesand

HØRINGSUTTALELSE – PLIKT TIL Å STILLE VILKÅR OM AKTIVITET VED TILDELING AV ØKONOMISK STØNAD TIL LIVSOPPHOLD – FORSLAG OM ENDRING I LOV OM SOSIALE TJENESTER I NAV § 20.

Det vises til høringsnotat fra Arbeids- og sosialdepartementet der departementet ber kommunene gi innspill knyttet til økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget med utgangspunkt i den oppfølging kommunen i dag har av sosialhjelpsmottakere.

Lillesand kommune har i lang tid stilt vilkår om aktivitet etter lovens § 20 der dette har vært vurdert som hensiktsmessig. Vi stiller vilkår om deltakelse i statlige arbeidsmarkedstiltak og vi stiller vilkår om deltakelse i kommunalt arbeidstreningsprosjekt. Det kommunale arbeidstreningsprosjektet er fullt ut finansiert av kommunen ved at lokaler og utstyr er stilt til disposisjon og ved lønn til arbeidsleder. Vår nabokommune, Birkenes, bidrar med en andel av lønn til arbeidsleder og søker inn deltakere i prosjektet. Vårt kommunale arbeidstreningsprosjekt er ofte brukt som første skritt på veien ut av passivitet, og vi har svært gode resultater å vise til da en høy andel av deltakerne er kommet videre i kvalifisering, utdanning eller arbeid.

Høsten 2013 og våren 2014 opplevde vi at det var flere personer som søkte sosialhjelp enn det var mulig å framskaffe aktivitetstilbud/tiltaks plasser til. Dette skyldtes to forhold; det kommunale arbeidstreningsprosjektet hadde ikke kapasitet til å ta inn flere brukere. Videre reduserte staten antall tiltaks plasser for arbeidssøkere med standard og situasjonsbestemt behov for innsats fra NAV våren 2014.

Det er en forutsetning for vilkårssetting at det er relevante tiltaks plasser tilgjengelig med et faglig forsvarlig innhold. I Lillesand vil en plikt til å stille vilkår om aktivitet til alle som søker sosialhjelp medføre at det kommunale arbeidstreningsprosjektet må utvides slik at de kan ta i mot flere deltakere. Dette vil medføre kostnader for kommunen som ikke ligger inne i budsjettet. Det er vanskelig å se hvordan budsjettet til sosialhjelp kan kuttes for å øke innsatsen på arbeidstreningsprosjektet.

Departementet påpeker at det må forventes at store deler av investeringene i oppfølging av stønadsmottakerne tjenes inn ved reduserte sosialhjelpsutgifter og økte skatteinntekter på noe sikt. Det er gjort en kartlegging av kommunens utgifter til sosialhjelp vinteren 2014. Kartleggingen viser at det er to grupper som koster kommunen mest i økonomisk sosialhjelp. Det er innvandrerfamilier der forsørgere av medisinske grunner mottar uføretrygd og ikke er i stand til å jobbe. Trygdeytelsen er

lav på grunn av liten opptjening i folketrygden og således ikke mulig å leve av. Den andre gruppen er rusmisbrukere som ikke er motivert for behandling og som mottar sosialhjelp til livsopphold og boutgifter. Ingen av disse gruppene kan anses å være aktuelle for aktivitetsplikt etter nytt lovforslag, og det er derfor lite sannsynlig at den økonomiske gevinsten blir så stor som høringsutkastet legger opp til.

Vår erfaring tilsier at utgiftene til sosialhjelp til hver enkelt bruker reduseres ved at de får oppfølging i arbeidsrettet aktivitet og etter hvert blir selvhjulpne. Samtidig er det kontinuerlig inngang av nye sosialhjelpssøkere og «innsparte» midler kan således ikke «ombudsjetteres» til drift av aktivitetstilbud. Lillesand kommune konkluderer høringsuttalelsen som følger:

- Vi er positive til lovendring, og vi har erfaring med at krav om aktivitet for sosialhjelp hjelper mennesker ut av passivitet.
- Administrasjon av plikt til å vurdere vilkår vil kunne håndteres greit av NAV-kontoret, men vi er bekymret for om vi har nok kommunale og statlige tiltaksplasser.
- Aktivitetsplikt er ressurskrevende å følge opp og gi innhold, derfor forutsettes det at det følger penger med til kommunene for å drive kommunale arbeidstreningstiltak.
- Vil arbeidsmarkedspolitikken som begrenser tilgang på tiltaksplasser for unge arbeidssøkere med standard og situasjonsbestemt behov for innsats fra NAV bli endret som følge av lovendring i lov om sosiale tjenester i NAV § 20?

Bystyret i Lillesand kommune vil behandle høringsuttalelsen i møte 10.09.14 og vil ettersende sitt vedtak.

Med vennlig hilsen

Kristin M. Hognestad
NAV-leder